

fylitů a kvarcitů. Zdrojem výchozích sedimentů ostrovních oblouků, které prošly intenzivním hydro-
pravděpodobně byly alkalicko-vápenaté vulkanity slídovým zvětráváním.

Literatura:

- Fišera, M. - Souček, J. (1970): Typy porfyroblastů a glomeroblastů devonských hornin zlatohorského revíru. - Zlatohorský zpravodaj, 3, 42-43. Zlaté Hory.
- Garrels, R. M. - Mackenzie, F. T. (1971): Evolution of sedimentary rocks. - Norton, 397 s. New York.
- Kettner, R. (1952): Stavba devonu v okolí Vrbna ve Slezsku. - Přírodověd. Sbor. Ostrav. Kraje, 13, 1-15. Ostrava.
- Patočka, F. (1987): Geochemie stopových prvků v metapelitech rudního revíru Zlaté Hory. - Čas. Slez. Muz. Opava, Vědy přír., 36, 149-158. Opava.
- Souček, J. (1979): Příspěvek ke geochemii metasedimentů vrbenské a rejvízské série. - Čas. Slez. Muz., Vědy přír., 28, 149-166. Opava.
- Staněk, S. - Souček, J. (1988): Petrologický výzkum pyroklastik ze štoly nový Hackelberg, Zlaté Hory - západ. - Acta Univ. Carol., Geol., 1988, 289-314. Praha.

KONODONTOVÁ SPOLEČENSTVA NĚMČICKO-VRATÍKOVSKÉHO PRUHU

Conodont assemblages from the Němčice-Vratíkov belt

Jiří Synek

Katedra geologie a paleontologie PřF MU, Kotlářská 2, 611 37 Brno, e-mail: synek@gap.muni.cz

(24-23 Protivanov)

Key words: *Devonian, Lower Carboniferous, Němčice-Vratíkov belt, conodont biofacies*

Abstract:

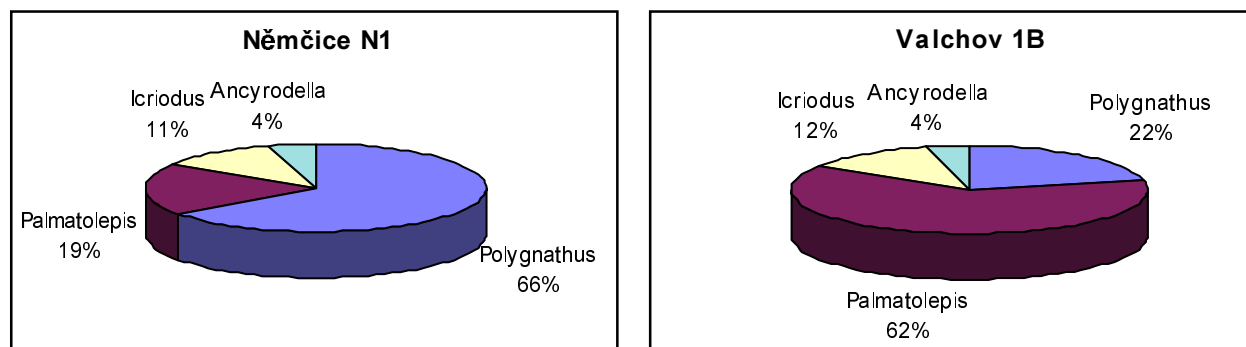
A broad spectrum of the conodont assemblages ranging from the Givetian to the Tournaisian was found in limestones from the Němčice-Vratíkov belt of the Devonian Transitional Development. This paper describes the conodont assemblages from individual localities and tries to reconstruct environment, in which the limestones of the Němčice-Vratíkov belt were deposited.

Němčicko-vratíkovský pruh řazený k přechodnému vývoji devonu moravskoslezské oblasti se táhne při východním okraji severní části brněnského masivu od Šebetova, přes Vratíkov, Valchov, Němčice ke Žďáru u Petrovic. Karbonáty zde tvoří souvislý pruh, jsou rozčleněny do izolovaných těles a silně tektonicky deformovány. Celý němčicko-vratíkovský pruh se vyznačuje složitou šupinovou násunovou stavbou (Melichar-Kalvoda 1997).

Vápence v okolí Vratíkova poskytly jednak monotónní konodontové společenstvo zastoupené především druhem *Polygnathus linguiformis linguiformis* HINDE (givet), ale také poměrně bohaté společenstvo s druhem *Palmatolepis gracilis gracilis* BRANSON & MEHL a *Polygnathus znepolensis* SPASSOV (famen, zóna expansa), které můžeme přiřadit k palmatolepis-polygnathové biofacii (Synek 1999).

Z lomu jz. od Valchova (Valchov 1) bylo získáno poměrně bohaté společenstvo náležející palmatolepis-polygnathové biofacii (frasn, zóna rhenana), v němž převažují zástupci rodu *Palmatolepis* (*Pa. hassi* MÜLLER & MÜLLER, *Pa. ederi* ZIEGLER & SANDBERG, *Pa. proversa* ZIEGLER) a druh *Polygnathus webbi* Stauffer. Méně často se vyskytují jedinci rodu *Icriodus symmetricus* BRANSON & MEHL a *Ancyrodella nodosa* ULRICH & BASSLER (Synek 1999). V nejsvrchnější části profilu byli zastípeni ojedinelí zástupci druhů *Palmatolepis gigas* MILLER & YOUNGQUIST a *Polygnathus decorosus* STAUFFER (frasn, zóna linguiformis).

V drobném jámovém lomu v polích z. od Němčic (Němčice 1) jsou odkryty tmavě šedé deskovité vápence se slabě patrným gradačním zvrstvením a místy s tenkými polohami břidlic. Silně rekrystalované vápence poskytly

Obr. 1 - Statistické vyhodnocení konodontových společenstev ve vzorcích Němčice N1 a Valchov 1B.
 Fig. 1 - Statistic evaluation of the conodont assemblages from Němčice N1 and Valchov 1B.

společenstvo, v němž jsou hojně zastoupeny druhy *Polygnathus dubius* HINDE, *Polygnathus incompletus* UYENO, *Polygnathus webbi* STAUFFER a *Palmatolepis disparilis* ZIEGLER & KLAPPER. Méně často se objevují druhy *Ancyrodella rotundiloba rotundiloba* (BRYANT), *Ancyrodella africana* GARCÍA & LÓPEZ a *Icriodus symmetricus* BRANSON & MEHL (frasn, zóna transitans). Jedná se o smíšené společenstvo s převahou rodu *Polygnathus*, situované pravděpodobně na svrchní až střední část kontinentálního svahu.

Vápencová vložka v ponikevských břidlicích ze zářezu lesní cesty j. od osady Melkov poskytla chudé společenstvo v němž převažují zástupci druhů *Siphonodella duplicata* (BRANSON & MEHL), *Siphonodella cooperi* HASS, *Polygnathus purus purus* VOGES a *Polygnathus communis communis* BRANSON & MEHL, méně hojní jsou jedinci druhu *Pseudopolygnathus inaequalis* VOGES a zástupci rodu

Palmatolepis. Uvedené společenstvo náleží ke svrchní části zóny *duplicata* (tournai), s přelavenými famenskými prvky (zástupci rodu *Palmatolepis*).

Světle šedé hrubě lavicovité vápence v malém lomu v údolí Bělé s. od osady Melkov poskytly chudou, silně rozlámanou, korodovanou a deformovanou faunu zastoupenou především druhy *Polygnathus webbi* STAUFFER, *Ancyrodella lobata* BRANSON & MEHL a zástupci rodu *Palmatolepis* (frasn, zóny transitans-punctata).

Díky malému počtu konodontových elementů ve většině vzorků je obtížné stanovovat konodontové biofacie. Nicméně ze studia konodontů a ze sedimentologického a mikrofaciálního výzkumu vyplývá, že podstatná část vápenců němčicko-vratíkovského pruhu sedimentovala v prostředí karbonátového svahu (jedná se o proximální i distální kalciturbidity a sedimenty předřifových ospů).

Literatura:

- Melichar, R. - Kalvoda, J. (1997): Strukturně - geologická charakteristika němčicko- vratíkovského pruhu.- II. seminář České tektonické skupiny, 51-52. Ostrava.
 Synek, J. (1999): Konodontová společenstva z devonských vápenců v okolí Vratíkova a Valchova.- Geol. výzk. Mor. Slez. v r. 1998, V, 93-94. Brno.